

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
КАФЕДРА «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

01 вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Звукорежисура»
Статус дисципліни	Обов'язкова

м. Київ – 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни **«Виробнича практика»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»**, спеціальності **В5 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми **«Звукорежисура»**

Розробники:

Овсянніков В.Г. – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичне мистецтво естради

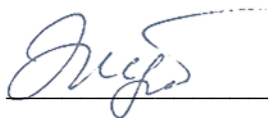
Деркачівська Н.О. – Член президії ради директорів мистецьких шкіл сфери культури Київської області, голова секції естрадного мистецтва методичного об'єднання викладачів мистецьких шкіл сфери культури Київської області, директор КЗ БСР «ПСМНЗ Бришівська дитяча музична школа»

Войцеховська А.І. – Директор Київської дитячої музичної школи № 4 ім. Д. Шостаковича.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедри

Карпенко-Боднарук Ж.Л.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки: 4	
Загальна кількість годин – 90		
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин: індивідуальних – 1 год.	VII	
	Лекції:	
	Індивідуальні	
	4 год	4 год
Вид підсумкового контролю: презентація, звіт результатів практики; письмовий аналіз проходження практики	Лабораторно-практичні:	
Форма підсумкового контролю: Диференційований залік –VII	Самостійна робота:	
	86 год	86 год

Виробнича практика для студентів-звукорежисерів передбачає набуття професійного досвіду, закріплення теоретичних знань і розвиток практичних навичок у реальних умовах творчої діяльності. Поєднувати технічні навички з методикою навчання, виховання та творчої взаємодії.

Мета практики

- Формування професійної компетентності у сфері звукорежисури.
- Закріплення теоретичних знань з дисциплін, пов'язаних із записом, обробкою та мікшуванням звуку.
- Оволодіння практичними навичками роботи з апаратурою, програмним забезпеченням, організацією запису.
- Формування компетентностей педагогічної діяльності в освітніх закладах мистецького спрямування.
- Розвиток дослідницьких навичок у галузі аудіотехнологій та мистецької освіти.

Завдання практики

- Ознайомлення з технологічним процесом звукозапису освітньої установи
- Участь у підготовці та проведенні репетицій, записів
- Робота з цифровими аудіо-станціями, мікрофонами, мікшерами, процесорами

- Вивчення нормативних вимог до якості звуку, безпеки праці
- Проведення аудиторних занять з учнями старшої школи із звукорежисури.
- Вміння розвинути практичні навички звукозапису та обробки звуку.
- Вміння організовувати навчальний процес у сфері звукорежисури.
- Підготовка звіту, презентації та педагогічної характеристики.

У процесі проходження професійної практики здійснюється фахова підготовка практиканта. Здобувач-практикант ознайомлюється зі специфікою роботи установи, роботою колективу.

Під час проходження виробничої практики слід приділити увагу технічним аспектам виконання праці звукорежисера, звукотехніка, музичного оформлювача, практично попрацювати на відділі звуко-шумового забезпечення бази практики.

Здобувач повинен навчитись брати на себе відповідальність в процесі практичного виконання поставлених на виробництві технічних завдань, вміти їх виконувати, застосовуючи набуті в процесі навчання навички в команді фахівців.

Під час проходження виробничої практики звукорежисер виступає не лише як фахівець в галузі звукорежисури, а й готується до ролі наставника або керівника творчого процесу, здатного навчати, надихати та організовувати творчий та навчальний процес у школі мистецтв (ДМШ).

Документальне оформлення

- Індивідуальний план практики (перелік завдань).
- Щоденник практики із записами про виконану роботу.
- Звіт про проходження практики з аналізом здобутого досвіду.
- Характеристика з місця проходження практики, підписана керівником.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

ОК 21 Комп'ютерне аранжування

ОК 22 Основи електроакустики

ОК 23 Концертна та театральна звукорежисура

ОК 24 Музично-творча діяльність

ОК 25 Основи диригування

ОК 26 Комп'ютерні технології в музиці

ОК 27 Музично-звукове оформлення

ОК 28 Мастеринг та робота зі звуковими носіями

ОК 29 Режисура естради

ОК 31 Звукорежисерська концертна практика

ВК 43 Методика викладання саунд-дизайн для початківців

ВК 44 Психолого-педагогічні засади мистецької освіти

ВК 45 Штучний інтелект в музиці

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Звукорежисура», вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих інтерпретацій в роботі звукорежисера	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції / звукорежисерського мистецтва .	ПРН 14
Застосовувати технічні навички в практичній звукорежисерській діяльності.	ПРН 19

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування освітнього компоненту «**Виробнича практика**»

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих інтерпретацій в роботі звукорежисера	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції / звукорежисерського мистецтва .	ПРН 14
Застосовувати технічні навички в практичній звукорежисерській діяльності.	ПРН 19

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Виробнича практика» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК - спеціальні)

Відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Шифр	Назва компетентності	Дескриптори НРК				Результати навчання
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв’язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Відповідальність і автономія АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.				ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
Загальні компетентності (ЗК)						
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13,

	проблеми.					ПРН 14, ПРН 19
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
ЗК 6	Навички міжособистісної взаємодії.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 19
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.	Зн1, Зн2		К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 19
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
ЗК 12	Здатність працювати автономно.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 19
ЗК 13	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
ЗК 14	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ3	ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
ЗК 18	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності	Зн1, Зн2	Ум1	К1	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 7, ПРН 13
Спеціальні компетеностності (СК)						
СК 1	Здатність	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 19

	демонструвати достатньо високий рівень творчої майстерності в звукорежисурі.					
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській та звукорежисерській діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 19
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва та звукорежисури.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 14
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
СК 14	Здатність демонструвати базові	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 14

	навички ділових комунікацій.					
СК 15	Здатність здійснювати редакторську / менеджерську / лекторську / аранжувальну / звукорежисерську діяльність у сфері музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19
СК 19	Здатність оцінювати критерії звуку, суб'єктивні та об'єктивні характеристики.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 19
СК 20	Здатність вирішувати технологічні завдання в процесі роботи зі звуковим обладнанням.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 7, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 14, ПРН 19

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Укладання договорів із закладами спеціалізованої мистецької освіти, які є базами для проведення виробничої (педагогічної) практики;

1. Згідно з угодами, укладеними між Академією та закладами спеціалізованої мистецької освіти про проведення практики, проводить розподіл практикантів за базами практики та готує необхідні матеріали для відповідного затвердження керівництвом університету;
2. Проводить настановні та підсумкові конференції;
3. Перед початком практики перевіряє підготовленість баз практики і забезпечує здобувачів, керівників практики і керівників закладів спеціалізованої мистецької освіти необхідною документацією;
4. Забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком практики: проводить інструктаж з техніки безпеки; повідомляє здобувачам мету і завдання, основний зміст практики; ознайомлює зі звітною документацією.
5. У тісному контакті з викладачами з фаху від Академії та бази практики, забезпечує належний рівень проведення виробничої (педагогічної) практики, згідно з робочою програмою;
6. Контролює виконання здобувачами правил внутрішнього трудового розпорядку базового закладу освіти, організовує облік відвідування бази практики студентами і керівниками;
7. У складі комісії бере участь у підведенні підсумків практики та оцінюванні її результатів.

Керівник практики з фаху від закладу вищої освіти:

1. Допомогає здобувачу у підготовці до проходження виробничої (педагогічної) практики, конкретизує основні завдання, їх зміст у відповідності з робочою програмою практики;
2. Організовує відвідування й обговорення зі здобувачем занять та інших заходів, проведених досвідченими викладачами закладів мистецької освіти;
3. Консультує практикантів при підготовці до занять з фаху, перевіряє та оцінює рівень опанування програмним матеріалом;
4. Відвідує заняття на базі практики, які проводять керівники практики з фаху, аналізує їх та коригує роботу практиканта;
5. Приймає участь у настановній і підсумковій конференціях з виробничої практики, а також нарадах з питань практики в Академії.

ЗДОБУВАЧІ–ПРАКТИКАНТИ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗОБОВ'ЯЗАНІ:

1. До початку практики одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

2. Здобувач повинен своєчасно прибути на базу практики та надіслати повідомлення у заклад вищої освіти не пізніше як через три дні після прибуття (початку практики);
3. Дотримуватися правил охорони праці та внутрішнього розпорядку, які діють на базі практики;
4. У повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників практики;
5. Вести щоденник, у якому фіксуються перелік і коротка характеристика всіх видів роботи, які здійснювались упродовж практики;
6. Підготувати звіт з практики у відповідності вимогам щодо змісту і оформлення звіту, та презентувати його на підсумковій конференції, як результат проходження виробничої (педагогічної) практики.

Здобувачі-практиканти мають право з усіх питань, які виникають у ході проходження виробничої (педагогічної) практики, звертатися до керівників практики від закладу вищої освіти, адміністрації закладу спеціалізованої мистецької освіти (базі практики), вносити пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, організації практики, брати участь в роботі конференцій, нарад, користуватися бібліотеками.

Самостійна робота: опрацювання теоретичного та музично-дидактичного матеріалу, підготовка до самостійного проведення уроків, підбір матеріалу, репертуару вокальної / інструментальної роботи, відповідно до теми уроку складання психологічної характеристики учня, опрацювання теоретичного матеріалу щодо методики проведення уроків, аналіз проведеного уроку, вивчення схем написання документації, консультації з керівником практики.

Після закінчення терміну практики здобувачі звітують про виконання програми та індивідуального завдання у письмовому вигляді. Здобувачі-практиканти надають в друкованому вигляді керівнику практики від кафедри:

- звіт про проходження практики, який має містити характеристику бази практики, її структуру та основні напрями діяльності;
- аналіз роботи місця практики та його ролі в структурі установи;
- огляд законодавчого та матеріального забезпечення бази практики;
- самоаналіз власного проходження практики з фотографіями, презентаціями у Microsoft PowerPoint, т. ін.

Аналізуючи результати особистого контролю за проходженням здобувачами практики та отриманої звітної документації керівник від кафедри оцінює:

- виконання індивідуальної програми практики та практичних завдань;
- набуті навички і вміння, ведення щоденника;
- ґрунтовність звіту включаючи зауваження щодо позитивних досягнень установи та пропозицій щодо удосконалення її роботи;
- підготовлені матеріали до заліку та підсумкової конференції.

Після перевірки наданих матеріалів керівник оцінює їх та вносить пропозицію щодо допуску здобувача до диференційованого заліку, який проходить у формі підсумкової

конференції. Підсумкова конференція призначається через два тижні після завершення переддипломної практики, на якій виступають керівники практики з аналізом проведення практики та пропозиціями щодо покращення її проведення у майбутньому та уникнення недоліків, які мали місце.

Звіт з практики захищається здобувачем — самостійно. На підсумковій конференції у формі виступів здобувачі аналізують позитивні і негативні сторони практики та пропозиції щодо покращення її проведення. Для проведення диференційованого заліку створюється комісія, яка призначається завідувачем кафедри до складу якої входять викладачі кафедри, керівники практики від Академії, а також (за можливості) керівники від баз практики. Під час заліку оцінюється як виступ здобувача, так і надані матеріали з точки зору вичерпності змісту та дотримання вимог щодо їх оформлення. Оцінка за практику заноситься до заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки за підписом керівника практики від навчального закладу й виставляється за 100-бальною шкалою.

Здобувачу, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених вузом. Здобувач, який і в такому випадку отримав негативну оцінку з практики, відраховується з вузу. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки – на засіданні не менше одного разу протягом навчального року.

ПЛАН РОБОТИ КЕРІВНИКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ВІД ЗВО

Підготовчий етап:

- розробка та затвердження програми педагогічної практики
- ознайомлення студентів з метою, завданнями, структурою та очікуваними результатами практики
- проведення установчої конференції
- підготовка методичних матеріалів (щоденник, індивідуальний план, критерії оцінювання)

Організаційно-методичний супровід:

- координація взаємодії між кафедрою та базами практики
- контроль за дотриманням графіка проходження практики
- надання консультацій студентам щодо:
  - планування занять
  - оформлення документації
  - проведення навчальних занять
- виконання вимог педагогічної практики відповідно до робочої програми
- відвідування занять студентів-практикантів (очно або дистанційно)
- аналіз та обговорення результатів проведених занять

Підсумковий етап:

- збір та перевірка звітної документації (щоденник, конспекти, характеристика)

- організація підсумкової конференції
- оцінювання результатів практики згідно з критеріями
- підготовка звіту про проходження практики для кафедри

Керівник від бази практики:

1. Ознайомлення студента з умовами роботи закладу освіти.
2. Надання консультацій щодо підготовки та проведення уроків, виховних заходів.
3. Спостереження за діяльністю студента та надання зворотного зв'язку.
4. Складання характеристики студента-практиканта.
5. Участь в оцінюванні результатів практики.

ПЛАН РОБОТИ КЕРІВНИКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ВІД БАЗИ ПРАКТИКИ

Підготовчий етап:

- ознайомлення з програмою практики та вимогами закладу освіти
- проведення вступного інструктажу для студентів-практикантів

Ознайомлення студентів з:

- внутрішнім розпорядком закладу
- технікою безпеки
- методичними матеріалами
- особливостями учнівського контингенту
- сучасними методами організації освітнього процесу
- апаратурою та програмним забезпеченням навчального закладу

Основний етап:

- допомога у складанні індивідуального плану практики
- консультування щодо підготовки уроків, виховних заходів
- спостереження за проведенням занять студентом
- надання методичних рекомендацій та зворотного зв'язку

Підсумковий етап:

- перевірка звітної документації (щоденник, конспекти, самоаналіз)
- складання характеристики студента-практиканта
- надання оцінки за результатами практики, складання характеристики здобувача-практиканта
- участь у підсумковому обговоренні з представниками ЗВО

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Показниками діяльності практикантів, що враховуються при оцінюванні результатів практики:

- повнота та якість виконання плану практики;

- ставлення до професійної діяльності (творчий підхід до виконання завдань, прагнення оволодіти професійними вміннями та навичками, рівень активності, самостійності, стиль взаємовідносин);
- сукупність нових знань, умінь та навичок, отриманих студентом у результаті практики та відображених у звіті.

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- презентація та звіт результатів навчання;
- письмовий аналіз результатів практики.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Спостереження та аналіз педагогічної діяльності фахівців.	1	5
Підготовка та розробка навчально-методичних матеріалів (інструкцій, презентацій, конспекту лекцій).	4	20
Проведення занять. Створення психологічної характеристики групи	4	20
Проведення відкритого уроку з учнями	1	5
Участь в концертній роботі закладу освіти (підготовка та проведення репетицій, звукозапису, концертної програми)	2	10
Забезпечення звукорежисерського супроводу під час навчальних занять (вокалістів, інструменталістів)	2	10
Ведення щоденника практики. Підготовка звітних матеріалів	2	10
Диференційований залік	1	20
Разом	17	100

Система бальних оцінок за темами вивчення змістового модулю оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**. Кількість балів за роботу за практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- аргументовано висловлюють свої думки під час виступів, презентацій, звіту та дискусій.

Оцінювання практичного завдання змістового модуля

бали	Критерії оцінювання
5	Виставляється, якщо здобувач володіє теоретичними знаннями у повному обсязі та передбаченими практичними навичками. Вміє застосовувати набуті знання на практиці, розв'язувати творчі завдання.

	Завдання виконано самостійно на основі нестандартних підходів причинно-наслідкового аналізу, прогнозування.
4	Виставляється, якщо здобувач засвоїв матеріал, володіє теоретичними знаннями та практичними навичками, недостатньо вміє застосовувати набуті знання на практиці, творчий підхід до розв'язання завдань реалізується недостатньо. Завдання виконано з використанням творчих рішень, нестандартних підходів, прогнозування. Однак, використовуються класичні підходи.
3	Виставляється, якщо здобувач має основи теоретичних знань і володіє основними практичними навичками. Завдання виконуються з елементами творчого підходу, переважають відомі правила їх розв'язання.
2	Виставляється, якщо здобувач не володіє понятійним апаратом, знання поверхові, основні практичні навички відсутні.
1	Завдання не виконано або зроблена спроба виконання без використання творчих підходів.

Критерії оцінювання модульного (семестрового) контролю знань здобувачів освіти

Диференційований залік

Здобувач освіти допускається до модульного (семестрового) контролю знань у вигляді диференційованого заліку, якщо за поточний контроль **мінімальна кількість балів становить 17 балів, максимальна кількість балів – 80 балів**

Оцінювання диференційованого заліку відбувається **за 20-бальною шкалою**.

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку **за 100-бальною** шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу та диференційований залік.

Шкала та критерії оцінювання

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань
відмінно Здобувач повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом практичної підготовки. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику. Самостійно, на високому рівні готує практичні	15 – 20

завдання. Звітує за практичну діяльність повно, впевнено, має гарні результати під час поточної роботи. Усі завдання виконані вчасно.	
дуже добре Здобувач повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом практичної підготовки. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача.	12 – 14
добре Здобувач повністю оволодів практичним матеріалом практичної підготовки. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача. Звітує за практичну діяльність повно, має гарні результати під час поточної роботи, але допускає декілька помилок. Завдання виконуються із незначним запізненням.	8 – 11
задовільно Здобувач засвоїв виявляє знання і розуміння основних питань завдань практики і здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плутається в термінології. У звіті допущені помилки. Поточна робота здається не вчасно.	5 – 7
достатньо Здобувач виявляє знання і розуміння основних завдань практики і здатен поверхово аналізувати особисту діяльність та відтворює практичні завдання з суттєвими помилками. Плутається в термінології. Поточна робота виконується не вчасно. У звіті допущені суттєві помилки.	2 – 4
незадовільно Здобувач виконав менше половини завдань практики. Не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної та практичної діяльності. Не вчасно демонструє результати навчання у поточній роботі. Звіт не має презентаційного оформлення. Не в змозі надати відповіді на запитання викладачів під час звітування.	1

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на аудиторних заняттях та на модульному (семестровому) контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компоненту. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Сума балів(R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	не задовільно з можливістю повторного перескладання

0-34	F		не задовільно з обов'язковим повторним вивченням

Відвідування є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів проходження виробничої практики. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.

Запізнення під час проходження виробничої практики є не припустимими.

Перескладання роботи здобувачів під час виробничої практики не можлива.

ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Завдання виробничої практики	Терміни виконання
Ознайомлення з організаційною структурою бази практики.	1-й тиждень
Ознайомлення з технікою безпеки	1-й тиждень
Ознайомлення з сучасними методами організації освітнього процесу	1-й тиждень
Знайомство з апаратурою та програмним забезпеченням навчального закладу	1-й тиждень
Спостереження та аналіз педагогічної діяльності фахівців.	1-й тиждень
Підготовка та розробка навчально-методичних матеріалів (інструкцій, презентацій, конспекту лекцій).	1-й тиждень
Створення психологічної характеристики групи	2-й, 3-й тиждень
Проведення занять.	2-й, 3-й, 4-й тиждень
Проведення відкритого уроку з учнями (відеофіксація уроку)	на останньому занятті
Участь в концертній роботі закладу освіти (підготовка та проведення репетицій, звукозапису, концертної програми)	1-й, 2-й, 3-й, 4-й тиждень
Забезпечення звукорежисерського супроводу під час навчальних занять (вокалістів, інструменталістів)	2-й, 3-й, 4-й тиждень
Ведення щоденника практики.	постійно

Підготовка звіту та презентації результатів практики	4-й тиждень

РЕКОМЕНДАЦІЇ ВИКОНАННЯ ВИМОГ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ:

Аналіз освітньої та виробничої діяльності бази практики

- Ознайомитися зі структурою установи: відділи, технічні ресурси, кадровий склад.
- Вивчити специфіку освітніх програм або творчих проєктів, які реалізуються на базі.
- Проаналізувати методи організації навчального процесу.
- Скласти короткий опис бази практики у звіті.

Участь у створенні та реалізації аудіопроектів

- Брати участь у записі, монтажі, мікшуванні звукового матеріалу.
- Виконувати завдання згідно керівника практики.
- Дотримуватися стандартів якості звуку, техніки безпеки.
- Брати участь в репетиційній, концертній роботі закладу освіти
- Брати участь звукорежисерському супроводі під час навчальних занять (вокалістів, інструменталістів)
- Вести технічні нотатки щодо використаного обладнання та програмного забезпечення.
- Надати опис виконання роботи репетиційної, концертної, індивідуальної роботи на заняттях вокалу та виконавців на музичних інструментах у звіті.

Спостереження за педагогічною діяльністю викладачів

- Відвідати заняття, майстер-класи, консультації викладачів звукорежисури.
- Проаналізувати методи викладання, стиль комунікації, структуру уроку.
- Відати 5-7 занять.
- Означити педагогічні прийоми, які можна застосувати у власній практиці (порівнювати різні підходи до навчання).
- Надати опис у звіті

Розробка навчально-методичних матеріалів. Проведення занять

- Створити інструкції, презентації, робочі зошити або відео-пояснення.
- Враховувати вікові та професійні особливості цільової аудиторії.

- Підготувати план занять та демонстрації матеріали (мета, завдання, презентація, конспект лекцій).
- Узгодити матеріали з керівником практики або викладачем.
- Провести фрагмент заняття для учнів.
- Використовувати педагогічні методи: пояснення, демонстрація, інтерактив.
- Оцінити ефективність заняття, зібрати відгуки.
- Зробити самоаналіз, відобразити у звіті.

Проведення дослідження

- Обрати тему, пов'язану з фахом або педагогікою (наприклад, «Методи навчання звукорежисури у мистецьких закладах освіти»).
- Зібрати дані: спостереження, інтерв'ю, аналіз матеріалів.
- Сформулювати висновки, оформити короткий аналітичний текст (2–3 сторінки).
- Представити результати у звіті або презентації.

Щоденник з педагогічної практики – важливий інструмент для здобувачів спеціальності музичне мистецтво, які проходять практику в навчальних закладах (школах, ліцеях, тощо). Основною метою ведення цього щоденника є фіксація процесу викладання, аналіз ефективності методів навчання та педагогічної діяльності здобувача, а також розвиток навичок самоконтролю та оцінювання.

ОСНОВНІ ВИМОГИ, ВЕДЕННЯ ЩОДЕННИКА ПРАКТИКИ:

Щоденник з виробничої практики є важливим інструментом, що забезпечує систематичний облік та контроль над процесом навчання та професійного розвитку здобувача. Його ведення передбачає дотримання певних вимог, що дозволяють ефективно організувати робочий процес і допомагають здобувачу оцінити свій прогрес. Кожен запис має бути чітким, точним і відображати основні етапи роботи, а також оцінку щодо виконаних завдань та отриманого досвіду.

1. Заповнення щоденника з практики повинно здійснюватися регулярно, з фіксацією щоденних або щотижневих досягнень, виконаних завдань та аналізом власних спостережень.
2. Заповнення щоденника з практики повинно бути регулярним і містити як фактичні дані про виконану роботу, так і елементи, які дають змогу оцінити не лише кількість виконаних завдань, а й якість отриманого досвіду.
3. Щоденник з виробничої практики має містити записи, що відображають як робочі моменти, так і етапи навчання, тому велика увага повинна приділятися

розвитку професійних навичок і усвідомленню власної ролі в організації позашкільної освіти.

4. Ведення щоденника з виробничої практики на підприємстві передбачає не лише відображення щоденних завдань, а й активну участь здобувача у виробничих процесах. У такому щоденнику здобувач освіти може фіксувати не лише виконану роботу, але й свої ідеї, пропозиції щодо покращення процесів або виконання завдань більш ефективно.
5. Основна вимога, як вести щоденник з педагогічної практики, передбачає регулярне нотування педагогічних дій здобувача, методів проведення уроків та взаємодії з учнями, а також оцінку щодо ефективності використаних методик і власного професійного росту.

Важливо

Після завершення кожного етапу практики або по закінченні її періодів практикант повинен подавати щоденник на перевірку керівнику практики, що дозволяє вчасно виявити недоліки або неточності в описах.

Завдяки зазначеним вимогам здобувачі мають можливість систематизувати свої досягнення, аналізувати власну діяльність і отримувати зворотний зв'язок від керівників практики. Це важливий етап у професійному становленні, який допомагає закріпити знання та набуті навички на практиці.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ПІДГОТОВКИ ЗВІТУ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ:

Важливо

Підготовка та оформлення звіту з практики є ключовими кроками для систематизації та презентації отриманого практичного досвіду та знань. Добре структурований та інформативний звіт допоможе продемонструвати отримані практичні навички та зробити висновки, які можуть бути корисними для майбутніх проєктів чи досліджень.

Під час практики здобувачі працюють над щоденником. Щоденник є основним документом, тому здобувач зобов'язаний регулярно протягом всього терміну практики його заповнювати, постійно мати при собі під час перебування на базі практики, а також при потребі надавати його для перевірки викладачу-керівнику або керівнику від бази практики для поточного контролю.

Виконання індивідуального плану проходження практики заповнюється здобувачом щоденно. Після закінчення терміну практики здобувачі звітують про виконання програми та індивідуального завдання у письмовому вигляді. Здобувачі-практиканти надають в друкованому вигляді керівнику практики від кафедри:

- звіт про проходження практики, який має містити характеристику бази практики, її структуру та основні напрями діяльності;
- аналіз роботи місця практики;
- огляд законодавчого та матеріального забезпечення бази практики;
- самоаналіз власного проходження практики з фотографіями, презентаціями у Microsoft PowerPoint, т. ін.;
- щоденник практики з викладом змісту виконаних завдань відповідно до програми практики.

Щоденник практики підписує безпосередньо керівник від бази практики. Письмовий звіт разом із щоденником подається на рецензування керівнику практики від кафедри. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, розділи з питань охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури. Оформлюється звіт з обов'язковим врахуванням єдиних стандартів музично-педагогічної, мистецької документації.

Оформлення звітних матеріалів з проходження практики здійснюється українською мовою на аркушах А4, шрифтом Times New Roman, 14 кеглем.

Міжрядковий інтервал – одинарний. Мінімальний обсяг звіту 7-8 сторінок

Аналізуючи результати за проходженням здобувачами практики та отриманої звітної документації керівник практики від навчального закладу оцінює:

- виконання індивідуальної програми практики та практичних завдань;
- набуті навички і вміння
- ведення щоденника;
- ґрунтовність звіту включаючи зауваження щодо позитивних досягнень
- установи та пропозицій щодо удосконалення її роботи;
- підготовлені матеріали до заліку та підсумкової конференції

ОПИС ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧА-ПРАКТИКАНТА ДО ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ З УЧНЯМИ

<i>Теоретична підготовка</i>	Оволодіння психолого-педагогічними знаннями: розуміння вікових особливостей учнів, принципів навчання та виховання. Знання методик викладання: адаптація методів до різних вікових груп (початкова, середня, старша школа). Ознайомлення з навчальними програмами: вивчення змісту освітніх стандартів і вимог до навчальних результатів.
<i>Планування занять</i>	Розробка конспектів уроків: з урахуванням вікових особливостей, дидактичних цілей і форм роботи. Підбір навчального матеріалу: використання наочності,

	інтерактивних засобів, дискусій, проєктів. Врахування індивідуальних потреб учнів: диференціація завдань, інклюзивний підхід.
Практична підготовка	Проведення пробних уроків: з подальшим аналізом і корекцією. Самоаналіз і вдосконалення Оцінка власної діяльності: ведення щоденника практики, рефлексія. Отримання зворотного зв'язку: від наставника, учнів, колег. Корекція педагогічного стилю: на основі аналізу успішності занять.

Складання плану підготовки практиканта до уроку.

Підготовка до уроку потребує глибокого продумування кожного його структурного елемента і може відбуватися в такій послідовності:

1) *Формулювання мети і завдань уроку.* Мета уроку – заздалегідь планований (подумки або вербально) результат навчання – може бути навчальною: домогтися міцного засвоєння знань, формування нових способів дій; розвиваючою – розвивати пам'ять, увагу, уяву, мислення, спостережливість, активність і самостійність учнів та ін.; виховною – сприяти формуванню світогляду, естетичних смаків та інших якостей особистості кожного учня. Мета уроку повинна відрізнятися конкретністю із зазначенням засобів її досягнення і переведенням її в конкретні дидактичні завдання

2) *Визначення обсягу і змісту навчального матеріалу.* Опрацьовуючи програму, навчально-методичну літературу і посібники, визначають провідні положення та ідеї і практичний матеріал для їх розкриття. Зміст уроку має забезпечувати зв'язок з пройденим і подальшим музичним матеріалом. Слід окреслити внутрішньо-предметні та міжпредметні зв'язки, підібрати цікаві музичні приклади для наповнення уроку новим змістом. Цей матеріал повинен мати належний виховний потенціал, сприяти формуванню знань, умінь і навичок та позитивного досвіду практичної роботи, розвивати інтереси та здібності учнів.

3) *Вибір форм організації навчання.* Визначившись із типом уроку, слід попрацювати над раціональною його структурою, визначити тривалість кожного її елемента та послідовність форм музичної діяльності на уроці, зміст кожного розділу уроку. Викладач мусить продумати взаємозв'язок форм музичної діяльності, щоб урок не «розпадався» на окремі не зв'язані частини. Для цього необхідно визначити зв'язок між музичним матеріалом, що розучується, з теорією музичного виконавства (фахова термінологія), музичною грамотою тощо. До нових музично-теоретичних положень слід підібрати короткі яскраві музичні приклади, на яких діти можуть зрозуміти, що таке тривалості звуків, регістри, висотне положення звуків, напрям руху мелодії, та ін. Викладач-практикант сам добирає чи створює вправи для опанування складних

місць твору, що розучуватиметься на уроці. Вправою може стати як фрагмент твору, так і спеціально складений музичний уривок, який відповідає завданням уроку.

Таким чином, у структурі уроку намічається не тільки зразковий хід уроку, але і «дозування» тих або інших видів діяльності, завдань. Але при цьому важливо пам'ятати, що план уроку, навіть «розписаний по хвилинах», повинен забезпечувати його цілісність. В бюджеті часу уроку викладач повинен врахувати декілька хвилин на підведення підсумків проведеної роботи із засвоєння нових способів діяльності.

4) *Вибір методів і прийомів навчання.* Потрібно намітити, які методи використовуватимуться на кожному етапі уроку, продумати їх поєднання, взаємодоповнення, виходячи з потреб максимальної пізнавальної діяльності учнів, здобувачів. При цьому слід зважати на: провідні мотиви, інтерес учнів до музики, ставлення їх до уроків; рівень сформованості вміння навчатися, працездатність, регулярність навчальної праці, виконання домашнього завдання; активність на уроках, дисциплінованість; їх уміння застосовувати знання на практиці; здібності, потенційні можливості. При проведенні уроку викладач-практикант використовує різноманітні методи і засоби навчання.

5) *Наочно-технічне оснащення уроку* визначає, яку наочність або технічні засоби навчання і як буде використано на уроці.

6) *Визначення змісту й методики виконання домашнього завдання.* Домашнє завдання базується на принципах доступності і поступового зростання труднощів та визначається на основі аналізу складних уривків у музичних творах і знаходження шляхів подолання складнощів. Обсяг домашнього завдання має бути таким, щоб не перевантажувати учнів. Практикант повинен продумати зміст інструктажу щодо його виконання.

КУРС «ОСНОВИ МУЗИЧНОЇ ЗВУКОРЕЖИСУРИ» ДЛЯ ШКІЛ МИСТЕЦТВ

Мета курсу

Ознайомити учнів з базовими поняттями звукорежисури, сформувати практичні навички роботи зі звуком у творчих проєктах, розвинути слухову чутливість і технічну грамотність.

Завдання курсу

- Ознайомити з поняттями звук, шум, тиша, тембр, частота
- Навчити користуватися базовим обладнанням (мікрофон, навушники, аудіоінтерфейс)
- Навчити працювати з простими програмами для запису та монтажу звуку (Audacity, BandLab, Reaper, Vocalremover)
- Розвинути навички створення власних аудіопроектів
- Сформувати естетичне ставлення до звуку як мистецького засобу

Методи навчання

- Демонстрації

- Робота в парах і групах
- Практичні завдання
- Проектна діяльність
- Ігрові вправи зі звуком

Очікувані результати

- Після завершення курсу учень зможе:
- Розуміти базові принципи звукозапису
- Користуватися простим обладнанням і програмами
- Створити власний аудіопроєкт
- Критично оцінювати якість звуку

СТРУКТУРА КУРСУ:

№	Тема заняття	Зміст роботи	Години	Форми роботи
1	Вступ. Звук і сприйняття музики	Поняття звуку, тембру, динаміки, простору. Види сприйняття музики (емоційне, асоціативне, аналітичне). Вправи на розпізнавання ритмів. Що таке звукорежисура.	1	Бесіда, слухання, практичні вправи
2	Вступ до звукорежисури	Що таке звукорежисура. Ролі звукорежисера в музиці, театрі, кіно Історія розвитку звукозапису.	1	Практикум, обговорення, аналіз результатів
3	Звукові онлайн-сервіси.	Ознайомлення з інтерфейсом Strobe. Вправи на розпізнавання тембрів. Симулятори для зведення звуку. Створення простої композиції. Зведення звукових партій. Баланс. National Gallery Mixtape: поєднання мистецтва і звуку за допомогою Google AI	2	Практикум, обговорення, аналіз результатів
4	Робота з архівом звуків	Знайомство з бібліотекою звукових ефектів. Вибір і міксування звуків для створення короткої аудіо-сцени. Робота з музично-шумовим матеріалом. Баланс, зведення звуку.	2	Практична робота у браузері
5	Робота з фонограмою, створення мінус-фонограм	Використання онлайн-сервісу Vocalremover для поділу вокальної та інструментальної партій. Практика створення фонограми для співу. Обрізка та об'єднання звукових елементів.	2	Індивідуальна робота, аналіз результатів
6	Audacity/ Reaper: знайомство з DAW-середовищем, базове редагування звуку.	Основи роботи з цифровою звуковою станцією: доріжки, мікшер, плагіни. Порівняння Reaper та Audacity. Робота зі звуковими файлами: обрізання, нормалізація, ефекти, експорт аудіо. Запис, обрізка, монтаж звуку.	2	Практикум.

7	Підсумкове заняття. Музичний проєкт	Створення власного короткого звукового твору з використанням вивчених сервісів та програм, Презентація результатів.	2	Практична робота, обговорення
		Разом:	12 годин.	

ПРИКЛАД КОНСПЕКТУ УРОКУ

Тема: Що таке звукорежисура **Тип заняття:** Вступне / лекційно-практичне

Форма: Очна

Тривалість: 45 хвилин

Аудиторія: учні 12 – 13 років

Мета уроку:

Ознайомити учнів з поняттям «звукорежисура» як професійною діяльністю.

Розкрити основні напрями, функції та інструменти звукорежисера. Сформувати первинне уявлення про професійні компетентності.

Очікувані результати

Визначити поняття «звукорежисура».

Назвати основні сфери діяльності звукорежисера.

Розпізнавати базове обладнання та програмне забезпечення.

Усвідомити роль звукорежисера в мистецькому процесі.

Структура заняття

Організаційний момент (5 хв)

Привітання, перевірка присутності.

Ознайомлення з темою та метою заняття.

Актуалізація знань (10 хв)

Бліц-опитування: «Що ви знаєте про звук?»

Обговорення: «Які професії пов'язані зі звуком?»

Вступна лекція (30 хв)

Звукорежисура — це мистецтво та техніка роботи зі звуком у різних медіаформатах.

Основні напрями: студійна, концертна, театральна, кіно-, теле-, радіо-, ігрова звукорежисура.

Функції: запис, монтаж, мікшування, обробка, трансляція, архівування.

Інструменти: мікрофони, мікшери, аудіоінтерфейси.

Практична робота (25 хв)

Демонстрація базового обладнання (фото/відео або реальні пристрої).

Ознайомлення з інтерфейсом DAW.

Прослуховування прикладів: «До» і «Після» обробки звуку.

Розвиток навчальних навичок (10 хв)

Обговорення ролі звукорежисера у навчальному процесі (супровід концертів, запис занять, створення навчальних матеріалів).

Приклади застосування звукорежисури в освітньому середовищі.

Підсумки (10 хв)

Запитання до здобувачів: «Що вас здивувало?», «Що хочете дізнатися більше?»
 Підсумок ключових понять.
 Домашнє завдання: написати коротке есе «Яким я бачу свою роль як звукорежисера».

СТВОРЕННЯ ПРОЄКТУ (організація практичної роботи)

Загальна мета проєкту	Розробити та реалізувати індивідуальний або груповий аудіопроект. Презентувати результат у формі, придатній для оцінювання та публічного представлення.
Тема та концепція	Обрати актуальну, оригінальну тему, пов'язану зі звукорежисурою Сформулювати мету, завдання, цільову аудиторію. Обґрунтувати актуальність і творчий задум.
Технічна реалізація	Використати програмне забезпечення Застосувати мікрофони, аудіоінтерфейси, монітори, ефекти, плагіни. Забезпечити якісний запис, монтаж, мікшування, мастеринг. Дотримуватися технічних стандартів (формат, рівень гучності, частота дискретизації).
Презентація	Підготувати мультимедійну презентацію (слайди, аудіо, відео). Представити проєкт перед аудиторією.
<i>Для формування звіту здобувач-практикант готує рекомендації та завдання для проєктної роботи. За результатами практичного завдання робить відеофіксацію.</i>	

Складання психолого-педагогічної характеристики групи

- Загальні дані:
  - Вік. Стать. Особливості розвитку. Стан здоров'я. Умови життя.
- Соціально-психологічні параметри сімей та особливості сімейного виховання здобувачів освіти:
  - психологія сімей: за кількістю дітей у сім'ї; за мірою повноти сімей; за наявністю старших членів сім'ї (одно чи багатопокілінні сім'ї); за ступенем гармонійності внутрішньо сімейних стосунків; за стилем родинного

спілкування (авторитарні, турботливі, тривожні, конфліктні); за характером ставлення до дитини (зацікавлені, турботливі, тривожні, відчужені, безконтрольні).

- типові проблеми внутрішньо-сімейних стосунків і виховання дітей одного віку.
- особливості внутрішньо колективних взаємин здобувачів і характер педагогічного спілкування

3. Психологічна структура групового колективу (аналіз соціометричних даних):

- диференціація та інтеграція в колективі (характеристика соціологічного статусу учнів, характер взаємодопомоги, наявність ціннісно-орієнтаційної єдності, психологічна сумісність характерів, оцінок чи самооцінок здобувачів, згуртованість класу та/або групи).
- товаришування та дружба в класі (групі) (наявність і характер симпатій, ділове співробітництво, групи за інтересами).
- рівень соціальної та моральної зрілості учнівського колективу та/або групи (ставлення до навчання, сформованість активної життєвої позиції, відповідальність, почуття обов'язку, громадська активність).
- особливості спілкування з викладачем (наявність індивідуального підходу, його психолого-педагогічна доцільність, труднощі та проблеми).

4. Характеристика творчого потенціалу здобувачів:

- Рівень інтелектуального розвитку.
- Індивідуальні особливості пам'яті, мислення, уваги, характеру.
- Ставлення до навчання, рівень (%) умінь та навичок навчальної діяльності.
- Домінуючі причини слабкої успішності та вихованості учнів.
- Рівень обдарованості дітей (з яких предметів (дисциплін) має здібності або не встигає).
- Моральна вихованість учнів.
- Позаурочна діяльність (відвідування гуртків, секцій, рівень активності в громадському житті).
- Рівень естетичного розвитку та кругозору, здібності до творчої праці.

5. Загальні висновки і психолого-педагогічний прогноз подальшого розвитку колективу

Аналіз відвіданих групових уроків (опис методичних розробок до тем уроків)

заповнити таблицю аналізу відвіданих занять та/або проведених практикантом занять

1. Тип уроку

2. Структура уроку:

Структура уроку	Дії вчителя (відповісти на питання)	Дії та реакція здобувачів (охарактеризувати дії здобувачів, відповісти на питання)
Організаційна частина.	привітання здобувачів, емоційна підтримка учнів	емоційний стан та готовність до уроку

	характеристика діяльності вчителя на уроці, особливості мови вчителя (виразність, емоційність та інше),	
Актуалізація опорних знань	яке надано завдання для закріплення знань	охарактеризувати виконання поставленого завдання
Мотивація навчальної діяльності учнів.	дотримання педагогічного такту, як було враховано індивідуальні особливості здобувачів, основна мета, зміст подання нового матеріалу	зацікавленість та готовність працювати
Вивчення нового матеріалу.	використання засобів та методів проведення уроку, постановка проблемного запитання уроку	уважність на уроці та реакція на засвоювання нового матеріалу, вміння переключатись з ведення конспекту на обговорення теми уроку, наведення аргументів щодо засвоєння матеріалу
Закріплення матеріалу.	перелік питань, що поставлені перед здобувачами для закріплення матеріалу, використання інноваційних та інтерактивних методів закріплення матеріалу	активність здобувачів під час виконання завдань дисципліна на занятті
Домашнє завдання	визначення домашнього завдання, рекомендації щодо виконання	
Підсумок уроку	сильні сторони, що можна було б змінити в уроці	

ВИМОГИ УЧАСТІ ЗДОБУВАЧА-ПРАКТИКАНТА У ЗВУКОРЕЖИСЕРСЬКОМУ СУПРОВОДІ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ВОКАЛІСТІВ, ІНСТРУМЕНТАЛІСТІВ, АНСАМБЛЕВИХ КОЛЕКТІВІВ

Супровід занять вокалістів / інструменталістів:

1. Забезпечити налаштування звукової апаратури до початку занять.
2. Провести перевірку мікрофонів, рівнів сигналу, акустичних умов.
3. Підготувати записувальні пристрої або програмне середовище для фіксації занять
4. Забезпечувати якісний звуковий супровід під час занять: баланс між голосом/інструментом та акомпанементом.
5. Реагувати на зміни в динаміці, темпі, артикуляції — адаптувати звук у реальному часі.
6. За потреби — здійснювати запис занять для подальшого аналізу або архівування.
7. Співпрацювати з викладачем вокалу/інструменту щодо вимог до звуку.
8. Враховувати індивідуальні особливості здобувачів (тембр, гучність, тип інструменту).
9. Дотримуватися етики професійного спілкування, бути уважним до побажань учасників заняття.

Супровід занять ансамблевого колективу:

1. Ознайомитися з репертуаром ансамблю, складом учасників, типом інструментів.
2. Визначити акустичні особливості приміщення та потреби щодо розміщення апаратури.
3. Підготувати технічний план.
4. Здійснити монтаж і налаштування звукового обладнання відповідно до типу ансамблю (вокальний, інструментальний, змішаний).
5. Провести саундчек.
6. Забезпечити стабільну роботу апаратури протягом репетиції.
7. Активно реагувати на потреби виконавців та керівника ансамблю (зміна гучності, тембру, панорами). Співпрацювати з керівником ансамблю, викладачами та учасниками репетиції. Вивчати педагогічні прийоми керівника ансамблю, що впливають на звукову картину.
8. Вести технічні нотатки щодо особливостей звучання окремих партій або груп інструментів.

9. Дотримуватися професійної етики, бути уважним до побажань музикантів. Вміти аргументовано пояснити технічні рішення, не заважаючи творчому процесу.
10. Здійснити запис репетиції для подальшого аналізу.

Оформлення результатів діяльності:

Вести щоденник практики з описом участі у заняттях, технічних рішень, труднощів. Проаналізувати методику проведення індивідуальних та колективних занять з точки зору звукорежисерської підтримки.

Вести спостереження за педагогічними прийомами викладача, керівника вокального, інструментального колективу що впливають на звукову картину.

Підготувати: фото, відео матеріали для звіту

Підготувати звіт з аналізом власної роботи та висновками.

СУПРОВІД КОНЦЕРТНОГО ВИСТУПУ

1. Ознайомлення з програмою концерту, репертуаром, складом виконавців.
2. Визначення технічні потреби: кількість мікрофонів, типи інструментів, особливості вокалу. Здійснювати монтаж звукового обладнання: мікрофони, мікшерні пульти, монітори, рекордери.
3. Підготовка технічний райдер заходу. Проведення попередню розвідку акустичних умов приміщення.
4. Налаштування рівнів сигналу, еквалізацію, панораму, ефекти, тощо.
5. Провести саундчек з виконавцями, групою виконавців.
6. Керування звуковим балансом у реальному часі.
7. Реагування на зміни динаміки, темпу, артикуляції виконавців під час концертного виступу. Забезпечення чистоту сигналу, уникання перевантаження, фону, зворотного зв'язку.
8. Співпрацювати з артистами, ведучими, технічним персоналом, адміністрацією. Дотримуватися професійної етики, бути уважним до побажань виконавців.
9. Вміти швидко приймати рішення у стресових ситуаціях
10. Здійснити запис виступу для подальшого аналізу та звіту.

Оформлення результатів діяльності:

Ведення щоденника практики з описом підготовки, налаштувань, перебігу виступу. Фіксування технічних параметрів, труднощів, рішень.

Підготувати: фото, технічні схеми, фрагменти райдерів, аудіозаписи для звіту

Підготувати звіт з аналізом власної участі та висновками.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час проходження виробничої практики застосовуються наступні методи:

- художнього контексту,
- змістовного аналізу діяльності;
- методи стильової та жанрової атрибуції;
- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи організації та підготовки мистецьких заходів, роботи з аудиторією;
- критично підходити до власних поглядів;
- практичний експеримент.

ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА.

Застосування елементів концертного, навчального звукового обладнання таких як:

- мікрофони,
- мікшерні пульти,
- акустичні системи,
- прилади обробки звуку
- прилади ефект-процесорів.

Програмне забезпечення

- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про академічну доброчесність
- Положення про науково-дослідну та творчо-пошукову роботу здобувачів вищої освіти Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти
- Навчальний план
- Освітня професійна програма
- Силабус
- Робоча навчальна програма.
- Методичні вказівки та рекомендації
- Наукова, навчальна та методична література
- Наочність

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Верещака В. Стилї та напрями естрадної музики // Культура України. / Харківська держ. акад. культури. Харків, 2011. Вип. 33. С. 260– 268.
2. Желєзняк С. Місце звуку в сучасній аудіовізуальній культурі. Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали Міжнар. наук. конф. (18–19 листопада 2021 р.). Під ред. проф. В. М. Шейка та ін. Харків : ХДАК, 021. С. 16–17.

3. Желєзняк С. Теоретичні підходи до вивчення сучасної аудіовізуальної культури. Наукова весна 2021. Культура і мистецтво в сучасному світі : І Всеукраїнський форум молодих вчених : зб. Матеріалів форуму (Київ, 28 травня 2021 р.). МОН України; Рада молодих учених при МОН України; Рада молодих вчених КНУКіМ; Рада молодих вчених ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2021. С. 46–47.
4. Желєзняк С. В. Звукозоровий образ в сучасній аудіовізуальній культурі як явище та предмет наукових праць. Генеза ідей і динаміка розвитку екранних мистецтв : колект. монографія. Київ : Видав. Центр КНУКіМ, 2019. Т. 8. С. 60–82.
5. Желєзняк С. В. Особливості використання звуку в сучасному телебаченні і мультимедіа. Художня культура. Актуальні проблеми. 2019. Вип. 15. Ч. 2. С. 22–27.
6. Жукова Н. А. Інтерпретація як компонент музичної творчості: естетичний аспект : автореф. дис. ... канд. філос. наук : спец. 09.00.08 Естетика / Київський нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Київ, 2003. 14 с.
7. Маковій Т. О. Творча та педагогічна діяльність вітчизняних звукорежисерів (на прикладі творчості заслуженого працівника культури України звукорежисера Леоніда Мороза) : дип. робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» : 8.02020101 / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККіМ, 2013. 129 с.
8. Музика вільних : jazz як легендарний музичний напрям підкорив світ : веб-сайт. URL : https://24tv.ua/jazzmuzika_vilnih_tag5515 (дата звернення : 21.04.2019).
9. Музична естрада : довідник : у 4-х т. Т. 1 : Словник термінів / автор-уклад. В. Откидач. Харків : Лідер, 2019. 260 с
10. Олексюк О. М., Тушева В. В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства і музичної педагогіки : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 176 с
11. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г. М. Падалка. – К.: Освіта України, 2010. – 274 с.
12. Полянський Т. Традиційний джаз. Київ : Муз. Україна, 2015. 333 с.
13. Популярна музика : енцикл. словник / автор-уклад. В. М. Откидач. Харків : Видавництво «Лідер», 2018. 896 с.
14. Самая Т. В. Естетичні проблеми саунду у естрадному вокальному виконавстві // Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. 2015. № II (5). С. 193–199.
15. Самая Т. В. Вокальне мистецтво естради як чинник культурного життя України другої половини ХХ — початку ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 27.00.01 Теорія та історія культури / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2017. 19 с.
16. Сбітнєва Л. М. Розвиток системи музично-естетичного виховання дітей і молоді в Україні (друга половина ХХ століття). Дисертація на здобуття ступеня кандидата

- педагогічних наук (13.00.01 – Загальна педагогіка та історія педагогіки). К., 2016. 406 с.
- 17.Смородська М. Стил ь соул в естрадно-джазовому вокальному., Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03 – музичне мистецтво. - Харківська державна академія культури. – Харків, 2020. – Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2020
  - 18.Теорія і методика професійного розвитку педагогічних працівників як елемент безперервного навчання в системі вищої педагогічної освіти, науки і практики. Том 1.: Збірник наукових праць / Науковий редактор Зоя Шарлович. – Ломжа, Видавництво: MANS w Łomży, 2023. 227 с
  - 19.Тормахова В.М. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез: Автореф. дис... канд. мистецтвознав.: 17.00.03 / В.М. Тормахова ; Нац. муз. акад. України ім. П.І.Чайковського. — К., 2007. — 17 с.
  - 20.Трач Ю. В. Цифрові технології у культурі сучасного суспільства : дис. ... д-ра культурології : 26.00.01. Київ. нац. ун-т культури і мистец. Київ, 2021. 542 с.
  - 21.Ужинський М. Ю. До визначення сутності професії звукорежисера в сучасному мистецтві. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. 2013. Т. 1. № 19. С. 30–36.
  - 22.Шип С. Музична педагогіка як практика, техніка, технологія, наука і мистецтво /С.Шип //Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. С.6-7
  - 23.Чернікова С.В. Генеза естрадного вокально-ансамблевого виконавства та шляхи його професіоналізації: автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / С.В. Чернікова ; Харк. держ. ун-т мистец. ім. І.П.Котляревського. — Х., 2008. — 18 с.

Допоміжна

1. Белявіна Н. Д. Методологія та методика викладання фахових мистецьких дисциплін : підручник / Н. Д. Белявіна. - К. : НАКККіМ, 2015. – 250 с.
2. Брайченко Т. Ф. Музична інтерпретація : хрестоматія. Київ : НАКККіМ, 2011. 92 с.
3. Брунь С. Найуспішніші звукорежисери – колишні музиканти. Gazeta.ua : вебсайт. URL: http://gazeta.ua/articles/money-newspaper/_najuspishnishi-zvukorezhiserimdash-kolishni-muzikanti/118728 (дата звернення: 21.06.24).
4. Грищенко В. І. Композиція та комп'ютерне аранжування. Київ : НАКККіМ, 2016. 500 с
5. Десятник Г.О. Бадіон С.В. Професія: звукорежисер кіно і телебачення., тексти лекцій. – Київ, Інститут журналістики КНУ, 2019. – 69 с.
6. Колесник О. С. Феномен інтерпретації в художній культурі : монографія. Київ: НАКККіМ, 2014. 264 с.
7. Куш Є. В. Електромозичний інструментарій як еволюційний фактор музичної

культури ХХ – початку ХХІ століть : дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 / Нац.акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2013. 200 с.

8. Лішафай О. О. Саунд-дизайн і музична драматургія, кіно та телебачення. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. Київ, 2015. Вип. 35. С. 177–187
9. Нальонов І.М. Педагогічна практика здобувачів вищої освіти музично-педагогічних факультетів: навч.- метод.посібник. 3-тє вид., доповнене. Київ, Освіта України, 2006. 179 с.
10. Попович Н.М. Педагогічні умови розвитку художнього смаку у здобувачів вищої освіти класу акордеона засобами естрадного мистецтва: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 / Н.М. Попович ; Київ. нац. ун-т культури і мистец. — К., 2005.

Інтернет джерела

1. Audacity. Free Audio editor, recorder, music making and more. URL: <https://www.audacityteam.org/>
2. BBC sound effects. *BBC Rewind - Sound Effects*. URL: <https://sound-effects.bbcrewind.co.uk/>
3. National gallery mixtape - google arts & culture. *Google Arts & Culture*. URL: <https://artsandculture.google.com/experiment/national-gallery-mixtape/iwHPaSXS-zrryg>
4. Mixer console simulator. Recording Music and Project Studio Ronter Sound in Philadelphia Pennsylvania. URL: <https://recordingstudioinphiladelphia.com/mixer-console-simulator/>
5. REAPER. Audio production without limits. URL: <https://www.reaper.fm/>
6. Strofe. Strofe. URL: <http://www.strofe.com>
7. VocalRemover. Vocal Remover and Isolation. URL: <https://vocalremover.org/uk>